

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра міжнародних відносин і аудиту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
декан фінансово-економічного
факультету
Пілова К.П. _____
«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Бюджетування соціальної та гуманітарної сфери»

Галузь знань 23 Соціальна робота

Спеціальність 231 Соціальна робота

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна
програма..... «Соціальна та молодіжна робота»

Статус обов'язкова

Загальний обсяг 7 кредити ЄКТС (210 годин)

Форма підсумкового
контролю іспит

Термін викладання 9, 10 чверті, 5 семестр

Мова викладання Українська

Викладач: д.е.н., проф. Пашкевич М.С.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Бюджетування соціальної та гуманітарної сфери» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціальна та молодіжна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. міжнародних відносин і аудиту. Дніпро : НТУ «ДП», 2025. 21 с.

Розробник:

Пашкевич Марина Сергіївна, професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри міжнародних відносин і аудиту;

Матвеева Ольга Юріївна, доцент, к. держ. упр., доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни (за наявності);
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів вищої освіти до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності І10 Соціальна робота та консультування (231 Соціальна робота) (протокол № 1 від 28.08.2025 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	6
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	9
6.1 Шкали	10
6.2 Засоби та процедури.....	10
6.3 Критерії.....	11
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	16
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	16

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

У освітньо-професійній програмі «Соціальна та молодіжна робота» за спеціальністю 231 Соціальна робота здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за освітніми компонентами. Зокрема, обов'язкова фахова дисципліна Ф6 «Бюджетування соціальної та гуманітарної сфери» сприяє досягненню таких програмних результатів навчання:

ПРН3	Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.
ПРН6	Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.
ПРН8	Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.
ПРН15	Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки
ПРН16	Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.
ПРН23	Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

Метою дисципліни «Бюджетування соціальної та гуманітарної сфери» є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок щодо планування, формування та управління бюджетами в соціальній та гуманітарній сферах.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
ПРН 3	ПРН3.1-Ф6	Продемонструвати <i>розуміння</i> : ролі бюджетних установ та менеджерів у системі бюджетування соціальної та гуманітарної сфери; змісту та сутності суспільного розподілу обмежених бюджетних ресурсів
ПРН6	ПРН6.1-Ф6	Продемонструвати вміння <i>аналізу</i> динаміки бюджету громади з метою здійснення адресного фінансового забезпечення потреб соціально-гуманітарної сфери; застосовувати на практиці основні

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
		підходи до розв'язання соціально-гуманітарних проблем, сприяння соціально-економічному розвитку територій
ПРН8	ПРН8.1-Ф6	Продемонструвати здатність <i>аналізувати та складати судження</i> (синтез) щодо комплексних процесів соціально-гуманітарного розвитку; основних проблем фінансування соціально-гуманітарної сфери, управління бюджетами громад та розробляти рекомендації щодо їх вирішення
ПРН15	ПРН15.1-Ф6	Продемонструвати <i>практичні навички</i> щодо формування бюджетних відносин, заснованих, зокрема, на засадах прозорості, економічності та відповідальності
ПРН16	ПРН16.1-Ф6	Продемонструвати <i>практичні навички</i> щодо узагальнення вітчизняного та зарубіжного досвіду бюджетування та ефективного фінансового забезпечення соціально-гуманітарної сфери
ПРН23	ПРН23.1-Ф6	Продемонструвати <i>вміння</i> оцінювати результативність бюджетування соціальної та гуманітарної сфери, <i>розуміння</i> методів оцінювання проєктів розвитку соціогуманітарної сфери

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Б5 «Основи соціальної роботи»	<ul style="list-style-type: none"> – продемонструвати <i>вміння інтегрувати</i> теоретичні знання та практичний досвід щодо побудови структури соціальної роботи, сутності соціальної роботи як професії, теорії та моделей соціальної роботи, сучасних підходів до здійснення та розвитку соціальної роботи, організаційно-правових основ соціальної роботи; – продемонструвати <i>здатність обґрунтовувати</i> шляхи подолання проблем, складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки <i>на основі знань</i> суб'єктів та об'єктів, методів, форм та технологій соціальної роботи, загальних засад індивідуальної, групової соціальної роботи; – продемонструвати <i>вміння приймати</i> професійні рішення у соціальній сфері, зокрема розробляти плани, програми заходів <i>на основі знань</i> мети, завдань, напрямів, пріоритетів, складових соціальної роботи, професійних цінностей соціальної роботи, системи публічного управління та адміністрування у соціальній сфері, функцій соціальних працівників, методів на форм соціальної роботи; – продемонструвати <i>володіння навичками</i> використання спеціалізованого програмного забезпечення у ході розв'язання професійних завдань <i>на основі знань та практичної роботи</i> з складовими єдиної комплексної інформаційно-аналітичної системи соціальної сфери, знань змісту та здобутків цифрової трансформації соціальної сфери, он-лайн технологій соціальної роботи; – продемонструвати <i>вміння приймати</i> практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки <i>на основі застосування</i> принципів соціальної роботи, стандартів, нормативно-правових засад соціальної роботи, методів та форм соціальної роботи, знань мережі закладів соціальної роботи, основ

	<p>надання соціальних послуг, технологій інституційно-організаційного забезпечення соціальної роботи;</p> <ul style="list-style-type: none"> – продемонструвати <i>розуміння</i> професійних вимог, що висуваються до соціального працівника у вимірі професійних цінностей та принципів соціальної роботи; – продемонструвати <i>вміння застосовувати знання</i> з загальних та спеціальних технологій соціальної роботи; – продемонструвати <i>здатність виявляти та визначати</i> шляхи розв’язання проблем етичного вибору та суперечності у професійній діяльності <i>на основі засвоєння комплексу знань</i> щодо стандартів, законодавчих засад соціальної роботи, цінностей та принципів у цій сфері та засад супервізії в соціальній роботі; – продемонструвати <i>вміння проектування</i> етапів та результатів соціальної роботи відповідно до визначених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, оновлювати план роботи, враховуючи результати оцінки, на основі засвоєння здобутків теорії та практики адміністрування соціальної роботи, прийняття професійних рішень у соціальній сфері
--	--

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна / Вечірня		Заочна	
		Аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	Самостійна робота
лекційні	105	38	67	8	97
практичні	105	32	73	6	99
лабораторні	–	–	–		
семінари	–	–	–		
РАЗОМ	210	70	140	14	196

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	105
ПРН3.1-Ф6	1. Значення бюджетування в управлінні соціальною та гуманітарною сферами	7
	1.1. Суть та призначення бюджету	
	1.2. Причини виникнення бюджетування	
	1.3. Мета бюджетування	
	1.4. Функції і роль бюджету в управлінні соціальною та гуманітарною сферами	
ПРН3.1-Ф6	2. Сутність та принципи бюджетування соціальної та гуманітарної сфери	7

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	2.1. Аналіз економічної ролі бюджету	
	2.2. Об'єкти і суб'єкти бюджетних відносин	
	2.3. Роль бюджету у державному регулюванні соціально-економічного розвитку та гуманітарної роботи	
	2.4. Сутність та принципи бюджетування у соціальній та гуманітарній сфері	
ПРН6.1-Ф6 ПРН8.1-Ф6	3. Реактивне та проактивне бюджетування	
	3.1. Сутність реактивного та проактивного бюджетування	
	3.2. Основні підходи до реактивного реагування у бюджетній політиці	7
	3.3. Методи та підходи до проактивного реагування у бюджетній політиці	
ПРН8.1-Ф6 ПРН6.1-Ф6	4. Сутність, призначення та роль бюджету для підтримки і розвитку соціогуманітарної сфери	
	4.1. Соціогуманітарна сутність категорії бюджету	
	4.2. Призначення бюджету щодо підтримки і розвитку соціогуманітарної сфери	7
	4.3. Роль проактивного бюджетування у підтримці і розвитку соціогуманітарної сфери	
ПРН8.1-Ф6 ПРН6.1-Ф6	5. Загальні основи публічних фінансів	
	5.1. Сутність, призначення та еволюція публічних фінансів	
	5.2. Структура системи публічних фінансів України та її складові	7
	5.3. Функції, принципи та інструменти публічних фінансів	
	5.4. Суб'єкти публічних фінансів	
ПРН8.1-Ф6 ПРН6.1-Ф6	6. Основи побудови бюджетної системи України	
	6.1. Структура бюджетної системи України	
	6.2. Основні принципи побудови та функціонування	7
	6.3. Зведений бюджет України	
	6.4. Міжбюджетні відносини та принципи їх формування й трансформації в умовах децентралізації	
ПРН8.1-Ф6 ПРН6.1-Ф6	7. Державний бюджет України	
	7.1. Структура Державного бюджету	
	7.2. Доходи Державного бюджету	8
	7.3. Видатки Державного бюджету	
	7.4. Принципи формування Державного бюджету	
ПРН6.1-Ф6 ПРН8.1-Ф6	8. Місцеві бюджети України	
	8.1. Структура місцевого бюджету	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	8.2. Доходи місцевого бюджету	
	8.3. Видатки місцевого бюджету	
	8.4. Принципи бюджетної підтримки соціогуманітарної сфери	
ПРН6.1-Ф6 ПРН8.1-Ф6	9. Вирівнювання спроможності місцевих бюджетів та трансфертна політика України	
	9.1. Поняття міжбюджетних трансфертів	
	9.2. Основні принципи вирівнювання спроможності територіальних громад	8
	9.3. Оптимізація трансфертної політики в умовах децентралізації	
ПРН6.1-Ф6 ПРН8.1-Ф6	10. Податкова система України	
	6.1. Структура податкової системи України	
	6.2. Основні принципи побудови та функціонування податкової системи	8
	6.3. Зміст і сутність податків як основи фінансування соціогуманітарної сфери	
	6.4. Типи і види податків в Україні	
ПРН6.1-Ф6 ПРН8.1-Ф6	11. Фіскальна та монетарна політика України	
	11.1. Фіскальна політика України	8
	11.2. Монетарна політика України	
ПРН6.1-Ф6 ПРН8.1-Ф6	12. Основи фінансового менеджменту для забезпечення розвитку соціогуманітарної сфери	
	12.1. Основи фінансового менеджменту в бюджетуванні соціогуманітарної сфери	8
	12.2. Основні підходи, принципи та методи проактивного бюджетування	
ПРН6.1-Ф6 ПРН8.1-Ф6	13. Гендерно-чутливе бюджетування	
	13.1. Феміністський підхід та критика традиційних підходів до розподілу бюджетних ресурсів	8
	13.2. Основні принципи гендерно-чутливого бюджетування	
	13.3. Іноземний досвід гендерно-чутливого бюджетування	
ПРН6.1-Ф6 ПРН8.1-Ф6 ПРН23.1-Ф6	14. Підходи до формування та оцінювання проєктів розвитку соціогуманітарної сфери	
	14.1. Проєктний підхід до розвитку соціогуманітарної сфери	7
	14.2. Критерії оцінювання проєктів розвитку соціогуманітарної сфери	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	105
ПРН3.1-Ф6	1. Знайомство з дисципліною: вікторина Quizizz та обговорення очікувань від курсу	7

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН6.1-Ф6 ПРН8.1-Ф6	2. Вікторина Quizizz щодо визначення сутності та принципів бюджетування	7
ПРН15.1-Ф6 ПРН16.1-Ф6	3. Аналіз кейсів із розрізнення підходів реактивного та проактивного бюджетування в Україні та ЄС	7
ПРН8.1-Ф6	4. Практичне заняття-дискусія «Мілітаризація економіки та зниження витрат на розвиток соціогуманітарної сфери»	7
ПРН8.1-Ф6 ПРН23.1-Ф6	5. Аналіз ефективності використання бюджетних коштів на прикладі місцевого бюджету	7
ПРН6.1-Ф6 ПРН15.1-Ф6 ПРН16.1-Ф6	6. Побудова та аналіз бюджетної системи України: структура і взаємозв'язки	7
ПРН6.1-Ф6 ПРН15.1-Ф6 ПРН16.1-Ф6	7. Структурний аналіз доходної і видаткової частин державного бюджету України	8
ПРН6.1-Ф6 ПРН15.1-Ф6 ПРН16.1-Ф6	8. Структурний аналіз доходної і видаткової частин місцевого (на прикладі бюджету міста Дніпра)	8
ПРН6.1-Ф6 ПРН15.1-Ф6 ПРН16.1-Ф6	9. Способи і механізми вирівнювання спроможності місцевих бюджетів та оптимізація трансфертної політики України	8
ПРН6.1-Ф6 ПРН15.1-Ф6 ПРН16.1-Ф6	10. Структурно-змістовний аналіз річних податкових надходжень до бюджету	8
ПРН6.1-Ф6 ПРН15.1-Ф6 ПРН16.1-Ф6	11. Механізми фіскальної та монетарної політики України, їх взаємодія, а також фактори впливу на макроекономічну стабільність і економічне зростання	8
ПРН6.1-Ф6 ПРН15.1-Ф6 ПРН16.1-Ф6	12. Наскрізне практичне завдання: етап 1 «Складання проекту бюджету для реалізації цілі N»	8
ПРН6.1-Ф6 ПРН15.1-Ф6 ПРН16.1-Ф6	13. Наскрізне практичне завдання: етап 2 «Складання проекту бюджету для реалізації цілі N»	8
ПРН6.1-Ф6 ПРН15.1-Ф6 ПРН16.1-Ф6	14. Презентація результатів виконання індивідуального завдання «Визначення потреби в ресурсах, необхідних для досягнення цілі N»	7
РАЗОМ		210

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача вищої освіти за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії і відповідальності здобувача вищої освіти за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня (для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач вищої освіти на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам вищої освіти на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
Лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
Практичні	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		виконання ККР під час іспиту за бажанням здобувача вищої освіти

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача вищої освіти шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час іспиту має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня за НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
<i>Уміння/навички</i>		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ◆ збір, інтерпретація та застосування даних; ◆ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі.	74-79

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) управління комплексними проектами, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
навчання із значним ступенем автономії	- високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Комп'ютерне та мультимедійне обладнання. Підключення до Інтернет. Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Microsoft Office 365. Перевірений доступ до платформи дистанційної освіти Moodle та застосунків Microsoft Office 365 (Teams, Word, Excel, Power Point).

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Ганслі Теренс М. Соціальна політика та соціальне забезпечення ринкової економіки: пер. з англ. Київ : Основи, 2016. 130 с.

2. Герасик Д., Матвеева О. Формування соціального капіталу як ключовий фактор реалізації концепції сталого розвитку територіальних громад України в умовах війни. *Аспекти публічного управління*. 2024. Т. 4. URL: <https://doi.org/10.15421/152442>.

3. Конспект лекцій у слайдах з дисципліни «Економічні основи соціальної сфери» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 231 «Соціальна робота» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. державного управління і місцевого самоврядування. Дніпро : НТУ «ДП», 2025. 150 сл.

4. Малиш Н.А. Бюджетно-податкова політика України: навч.-метод. матер. / Н.А. Малиш, Л.В. Ільченко-Сюйва. Київ : НАДУ, 2015. 52 с.

5. Пашкевич М.С. Конспект лекцій з дисципліни «Бюджетування» для магістрів освітньо-професійної програми «Облік і аудит» спеціальності 071 Облік і

оподаткування / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. міжнародних відносин і аудиту. – Д. : НТУ «ДП», 2024. – 155 с.

6. Пашкевич М.С. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Бюджетування» для магістрів освітньо-професійної програми «Облік і аудит» спеціальності 071 Облік і оподаткування / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. міжнародних відносин і аудиту. – Д. : НТУ «ДП», 2024. – 155 с.

7. Робоча програма навчальної дисципліни «Бюджетування» для магістрів освітньо-професійної програми «Облік і аудит» спеціальності 071 Облік і оподаткування / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. міжнародних відносин і аудиту. – Д. : НТУ «ДП», 2024. – 15 с.

8. Ткачук І. Г. Державні фінанси : підруч. / І. Г. Ткачук. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015. 510 с.

9. Шаповалова Т.М. Економічні основи соціального забезпечення: навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 128 с.

Нормативні документи

1. Про соціальні послуги: Закон України 17.01.2019 р. № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.

2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

3. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 бер. 2000 р. № 1602-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>.

4. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громад : наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30 бер. 2016 № 75. URL: https://cct.com.ua/2016/30.03.2016_75.htm.

5. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів : Постанова Кабінету Міністрів від 11 лис. 2015 р. № 932. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF#Text>.

Додаткові

1. Digital Governance Amidst the War: Overcoming Challenges and Strengthening Collaborative Digital Service Provision in Ukraine / M. Gustafsson et al. *Government Information Quarterly*. 2024. Vol. 42, no. 2025. P. 1020562. URL: <https://doi.org/10.1016/j.giq.2025.102056>.

2. Green Accounting Within the Framework of Corporate Social Responsibility and Sustainable Development / O. Usatenko et al. *Grassroots Journal of Natural Resources*. 2025. Vol. 8, no. 1. P. 452–469. URL: <https://doi.org/10.33002/nr2581.6853.080118>.

3. Matveieva, O., & Shevchenko, L. (2019). Analysis of the situation and trends in foreign trade of Dnipropetrovsk region: challenges and opportunities for the

sustainable regional growth. *Public Administration Aspects*, 7(9-10), 79-87. URL: <https://doi.org/10.15421/151950>.

4. Navumau V., Gustaffson M., Matveieva O. Digital Technologies and Citizen Agency During Crises: Democratic Engagement in Ukraine and Belarus. *Rethinking Citizenship in Central and Eastern Europe* / ed. by N. Kolleck, P. Karolewski. Bristol, UK, 2025. P. 109–137. URL: <https://doi.org/10.51952/9781529240818.ch006>.

5. Pashkevych Marina, Shyshkova Diana, Advantages and risks of using new data sources for socio-economic research // Сучасна статистика: проблеми та перспективи розвитку: матеріали XXII Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди Дня працівників статистики. Київ: «Інформаційно-аналітичне агентство», 2024. С. 201-206.

6. Usatenko O.V., Pashkevych M.S. Institutional practices of Retail Accounting // *Accounting and Finance*. – 2021. – №3(93). – С.19 – 25 DOI [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-3\(93\)-19-25](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-3(93)-19-25) <http://www.afj.org.ua/ru/article/845/>.

7. Дротянко І., Пашкевич М. Облік страхових платежів // Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін: Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-практичної конференції. 31 жовтня 2024 р., м. Полтава / Полтавський державний аграрний університет. Полтава: ПДАУ, 2024. 1508 с. - С.440-443

8. Корнієвський С., Матвєєва О. Відбір проектів сталого розвитку регіону з використанням методу мультикритеріальної оптимізації. *Revista Gentec-Gestao Inovacao E Tecnologias*. 2021. № 1. URL: <http://www.revistageintec.net/index.php/revista/article/view/1824/1202>.

9. Лісна В., Пашкевич М. Облік розрахунків з оплати праці // Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін: Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-практичної конференції. 31 жовтня 2024 р., м. Полтава / Полтавський державний аграрний університет. Полтава: ПДАУ, 2024. 1508 с. - С. 515-517

10. Матвєєва О. Ю., Дубовик Ю. Ю. Тенденції та перспективи модернізації системи виконання місцевих бюджетів України в умовах децентралізації. *Актуальні проблеми державного управління*. 2019. С. 107-113.

11. Матвєєва О., Наумов В. Посилення спроможності громадянського суспільства України в умовах війни: передумови, підходи, цифрові технології. *Державне управління та національна безпека*. 2023. № 1. URL: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2023-1-8526>.

12. Овдій Я., Матвєєва О. Управління процесами сталого розвитку міст України крізь призму стратегічних пріоритетів європейського зеленого курсу. *Демократичне врядування*. 2021. № 27. URL: <http://dv.lvivacademy.com/article/view/239233>.

13. Пашкевич М., Шишкова Д. Актуальні методи тайм-менеджменту в підготовці фахівців обліково економічного профілю // Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-практичної конференції. 31.10.24 р., м. Полтава, /

Полтавський державний аграрний університет. Полтава: ПДАУ, 2024. С. 1443-1446.

14. Пашкевич М. Бухгалтерський облік та бюджетування в проектах державно-приватного партнерства: виклики ризик орієнтованого управління та механізми прозорості. *Ефективна економіка*. 2025. № 6. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.6.2>.

15. Пашкевич М. С. Стратегічна інтеграція практик обліку та бюджетування у проєктний цикл державно-приватного партнерства. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. № 2(90). С. 149–159. URL: <https://doi.org/10.33271/ebdut/90>.

16. Пашкевич М. Фінансова архітектура державно-приватного партнерства: облік, бюджетування та їх стратегічне узгодження. *Економіка та суспільство*. 2025. № 75. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-75-11>.

17. Планування та управління фінансовими ресурсами територіальної громади / О. Кириленко, Б. Малиняк, В. Письменний, В. Русін / Асоціація міст України. Київ : ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 396 с.

18. Стан і нові можливості соціально-економічного розвитку Дніпропетровської області : монографія / Бобровська О. Ю., Серьогін С. М., Каховська О. В. [та ін.]; за заг. ред. О. Ю. Бобровської. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. 276 с.

19. Управління фінансовими ресурсами та бюджетом територіальних громад : практичний посібник / О. Ю. Бобровська, Т. А. Крушельницька, О. Ю. Матвеева, М. М. Трещов, Л. Г. Шевченко ; за заг. ред. Серьогіна С. М. та Т. А. Крушельницької. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 113 с.

20. Усатенко О. В., Пашкевич М. С. Професійне судження у сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності за МСБО та МСФЗ. *Бізнес Інформ*. 2023. № 3. С. 90–95. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-3-90-95>.

21. Шевченко Л. Г. Внесок сільських рад у збереження навколишнього середовища в громадах. Теорія та практика публічної служби : матер. наук.-практ. конф., Дніпро, 21 грудня 2018 р. / за заг. ред. С. М. Серьогіна. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. С. 83 – 85.

22. Шевченко Л. Г. Соціальна відповідальність бізнесу та сталий розвиток громад: як це працює? Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення : матер. X міжнар. наук.-практ. конф. 25 жовт. 2019 р. / за заг. ред. О. Ю. Бобровської. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. С. 146 – 149.

23. Шевченко Л. Г., Матвеева О. Ю. Забезпечення фінансово-економічної спроможності територіальних громад України крізь призму цілей сталого розвитку. Удосконалення економічних механізмів розвитку територій : матер. щорічної наук.-практ. конф. 29 трав. 2020 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. С. 50 – 53.

24. Шевченко Л. Проблеми розвитку кооперації у територіальних громадах у процесах сільського розвитку. Інноваційні інструменти забезпечення інвестиційного та інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних

громад : матер. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, м. Дніпро, 27 листоп. 2020 р. / за заг. ред. І. А. Чикаренко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2020. С. 327 – 330.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> /
2. Державна служба України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/> /
3. Державний центр зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/> .
4. Законодавство України. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/zak>.
5. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>.
6. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua>.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Бюджетування соціальної та гуманітарної сфери»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми «Соціальна та молодіжна робота»
спеціальності 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота»

Розробники:
Пашкевич Марина Сергіївна
Матвеева Ольга Юріївна

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19